

De mest almindelige vandplanter i søer og damme

For alle arter gælder, at der findes et væld af underarter – jeg lister kun de allermest almindelige, men har skrevet de latinske slægtsnavne på hvis nogen skulle have lyst til at søge mere info.

Kransnålalge – (*Chara connivens*)

Plantens "blad" består af en række giantceller der kan være flere cm lange, og som danner forgreninger ved små knudepunkter. Vækst sker fra enden af skuddet og planten er forankret i bunden ved hjælp af klare, rødliggende organer. Hos nogle kransnålalger er den bladlignende del dækket af kalk, og det giver dem en sprød tekstur. Ofte lugter "bladene" grimt.

Almindelig Vandpest (*Elodea canadensis*)

Almindelig Vandpest er som udgangspunkt en rodfæstet vandplante, der også klarer sig godt løsrevet og fritflydende. Skudrankerne kan blive et par meter lange og stænglen er tynd og grenet. Bladene er 10-30 mm lange, 1,5-3,5 mm brede, mørkegrønne, tynde, bløde og med but til afrundet spids. Blomsterne hvidlige, 3-4 mm brede, på tynde stilke,

som hæves over vandoverfladen. Den har meget hurtig vegetativ spredning og små stængelstykker kan hurtigt gro ud til nye planter, og Almindelig Vandpest kan totalt dominere en sø.

Stor Kildemos – (*Fontinalis antipyretica*)

En kraftig, ret grenet vandmos med tydeligt trekantede skud, idet de fleste eller alle blade sidder i 3 meget regelmæssige rækker ned ad skuddet. Bladene er grønbrune, ofte med et rødgult skær, kraftige, centimeterlange og uden bladnerve. Ofte er skudrankerne løsrevne og fritsvømmende, men i vandløb er de som regel fæstet til sten o.l. De enkelte skudranker kan blive op til en meter lange og optræder ofte i store mængder.

Svømmende Vandaks – (*Potamogeton natans*)

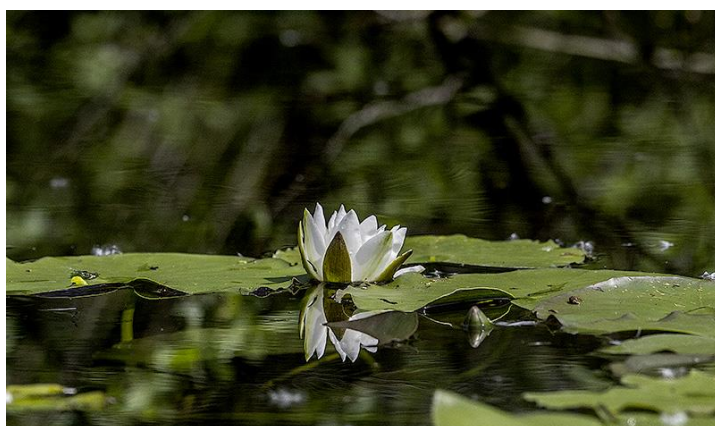
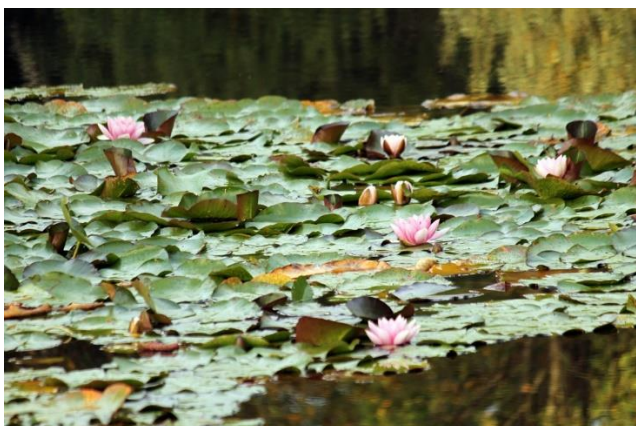
Flerårig, rodfæstet flyde- og vandplante med krybende jordstængel. Stænglerne kan blive op til et par meter lange og er ret svagt grenede. Alle undervandsblade er reduceret til bladstilke uden bladplade. På lavt vand og udtørret bund er de bladplade-løse undervandsblade ikke nødvendigvis udviklet.

Trådalger – (*Cladophora* og *Mougeotia*)

Grønalger – også kaldet vandhår. Løstliggende trådalger udgør udelukkende et æstetisk problem, da de ikke producerer algegifte. De kan ligge som bræmmer på lavt vand langs søbredden og ses også hænge på sten o.l. nede i vandet, nærmest som vådt vat.

Nøkkeroser– *Nymphaea*

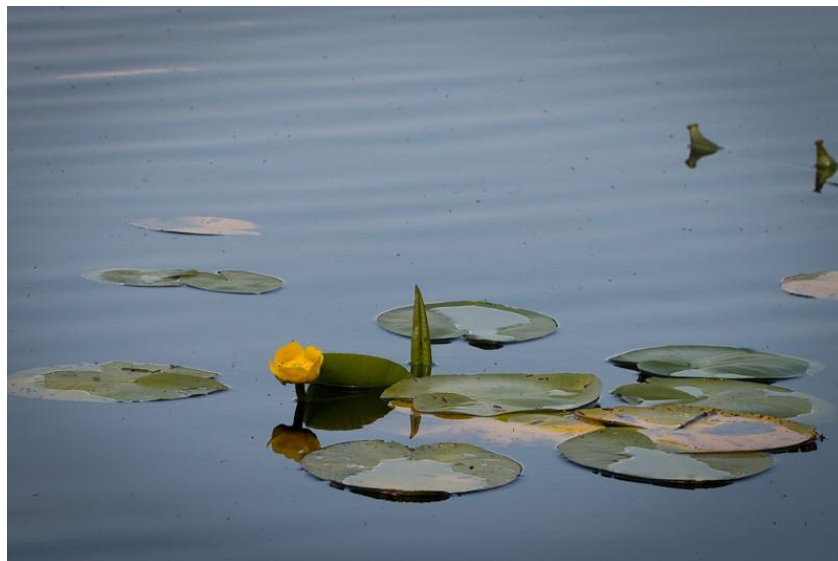
Hvid Nøkkerose er en kæmpestor, flerårig, rodfæstet flydebladsplante der kan gro ud til ca. 3 meters dybde. Bladene er næsten kredsrunde og 20-40 cm i diameter og med en ret smal indskæring i den ene side, som når ind til bladstilken. Flydebladene er beklædt med et vokslag på oversiden, der gør den vandskyende, og spalteåbningerne sidder på

bladoversiden i modsætning til, hvad der er tilfældet for de fleste andre planter. De unge blade er rødbrune. Som ældre bliver de mørkegrønne på oversiden, medens undersiden forbliver rødbrun. Der kan være en del variation i blad- og blomsterstørrelse.

Hvid Nøkkerose har en lang, tyk jordstængel, som kryber i dyndet på søbunden og hvorfra, der udgår blad- og blomsterstilke. Bladstilken har 4 store og flere små luftkanaler modsat mange ret ensartede små hos Gul Åkande, se nedenfor. Blomsten, som er den største i den danske natur, er hvid og kan blive op til 20 cm i diameter. Der forekommer en række andre dyrkede former og beslægtede arter med andre blomsterfarver.

Nøkkerosen kan kendes fra Åkander på at dens blade næsten er kredsrunde, hvor Åkandens blade er langt mere ovale.

Gul Åkande - *Nuphar lutea*

En kæmpestor rodfæstet flydebladsplante og tillige vandplante med undervandsblade, som vokser ud til ca. 4 meters dybde, og hvis blade bliver 15-30 cm lange. Bladene er ovale og med strenge, der er gaffeldelte helt ud til randen. Der forekommer både flydeblade og undervandsblade. Flydebladene er tykke og læderagtige, har et vandskyende vokslag på oversiden, og har spalteåbninger på oversiden. Der er nogen variation i bladenes størrelse.

Blomsterne er i reglen hævet lidt over vandfladen. De er gule, 4-6 cm brede og har en speciel, skarpt krydret duft.

Bladstilken har mange ensartede små luftkanaler modsat Nøkkerosen, som har 4 store flere små, se ovenfor.

Andemad (Lille) - *Lemna minor*

Planten består af et ret fladt, flydende et-bladet løv og har ingen stængel.

Løvet er 2-5 mm langt, 2-4 mm bredt og ovalt. Bladpladen er græsgrøn, flad eller lidt hvælvet og med en rodtråd. Ofte ligger bladpladerne sammen i små grupper.

Krebseklo - *Stratiotes aloides*

En svømmende vandplante med tragtformet, rosetstillede blade, der udgår fra en knoldformet stængel. Bladrosetten kan blive op til 80 cm i diameter, men er ofte mindre. Bladene er 15-40 cm lange, 5-15 mm brede, stive, sværdformede og stærkt takkede i randen. Blomsterne sidder for enden af et 5-15 cm langt, sammentrykt skaft, der stikker op fra bladrosetten.

Planten danner udløbere fra bladhjørner i moderrosetten, hvor der så sidder en ny lille roset for enden af udløberen.

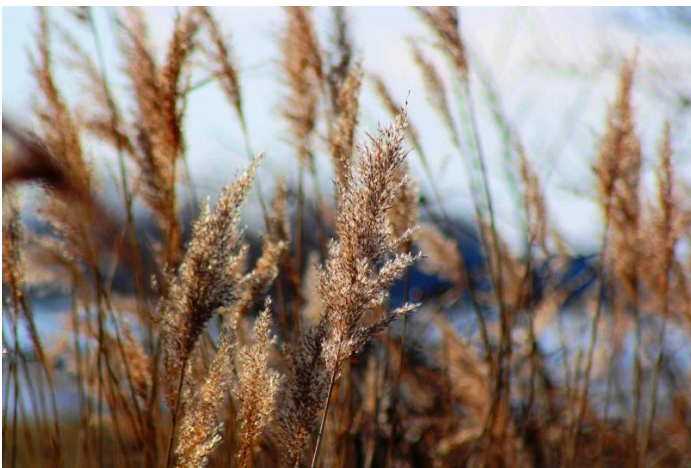
Krebseklo findes i vinterhalvåret på bunden af søer m.v., men i sommerhalvåret stiger den op mod vandoverfladen, hvor dens bladrosetter ligger halvt neddykkede med blomsterskaftet stikkende op af vandet. Krebseklo er stærkt bestanddannende.

Bredbladet Dunhammer - *Typha latifolia*

Planten er 1-2 meter høj og har tykke jordstængler krybende i dyndet. Bladene er 8-25 mm brede og blågrønne. Frøene har flyveanordninger, og planten har en meget effektiv vindspredning. Det er en af de første planter der dukker op ved nye, nogenlunde næringsrige søer.

Tagrør - *Phragmites australis*

Tagrør er blandt vores højeste urteagtige planter og vores største græs, som bliver indtil 4 meter høj. Strået er ugrenet, jævnt og glat og med mange knæ. Bladene bliver 2-3 cm brede, er grågrønne og har skarp kant. Blomsterstanden er en 20-30 cm lang top med jævne og glatte grene af brunviolet farver.

Tagrør er i udpræget grad bestanddannende og breder sig med karakteristiske grove, flere meter lange udløbere, der både kan være underjordiske og jordstrygende på overfladen. De overjordiske, jordstrygende udløbere kan blive mere end 10 m lange.